

ζί μας τις συναντήσαμε τις φτωχές· τὸν χαιρέτησαν περίφοβα, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐτήκωνε τὰριστερό του φρύδι κι' ἄφηνε νὰ πέση τὸ αἰώνιό του μονόκλ. κάποιος τὸν ρώτησε πού τις γνωρίζει αὐτές· καὶ κείνος ἀπήντησε ὅτι τὴ μικρὴ τὴ νοστιμούλα τὴν εἶχε ἐρωμένην του ἔναν καιρὸ καὶ τῆς κρατοῦσε παρτιμέντο, διατηροῦσε καὶ τις ἀδελφές, ἀλλὰ τοῦ κόστιζαν ἓνα διάβολο καὶ τρία τέταρτα· ὡς τε νὰ ξεμπλέξη εἶδε κ' ἔπαθε... » Καὶ γέλασε μὲ τὸ γέλοιο του ἐκεῖνο ὁ φίλος μου, πὺ μοιάζει κάποτε σὰν νὰ τρίζη τὸ πρίο-νι στὸ μάριμαρο ἐπάνω.

Ὁ δρόμος ὁ φτωχὸς ἐν τῷ μεταξῷ ἐζωντά-νευεν. ἓνας ἓνας, μιὰ μιὰ, δυὸ δυὸ, ἐμφανίζονται εἰς τις πόρτες οἱ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ κάτου-κοι ἀπὸ κάθε χαμόσπιτο καὶ ἀποτελοῦν κύκλους μικροτέρους ἢ μεγαλυτέρους, καὶ περιπατοῦν, καὶ στρέφουν καὶ χωρίζονται διὰ νὰ ἀποτελέσουν νέους· πόσαι μορφὰι πόσοι τύποι! Ἐκεῖ εἰς τὴν γω-νίαν, κάτω ἀπὸ τὸ φανάρι, τριγυρίζουν τέσσαρες πέν-τε καὶ κρέμονται, θαρρεῖς, ἀπὸ τὰ χεῖλη μιᾶς μὲ τὰ κόκινα μαλλιά, μὲ πολλὰς πυκνάδες στὰ μεστά της μάγουλα καὶ στὸ μικρὸ της κάτασπρο μέτωπο καὶ μὲ μάτια στεγνὰ, πὺ ἔπια κάθε τους ὑγρασία ἢ παντοτεινὴ καὶ ἀχόρταγη φλόγα τοῦ αἵματος. Ὁ φίλος μου, πὺ τίποτε δὲν τὸν γελᾷ, μὺ ἐξηγεῖ τί μπορεῖ νὰ λέγη καί... ἐρυθριῶ. Φαντάζομαι καὶ τί εἴμπορὸν νὰ ἀκούουν ἀπὸ μερικοὺς πὺ τὰς ἐπλη-σίασαν ἤδη καὶ μὲ ὠμίες καὶ ζωντανές χειρονομίες θὰ συνοδεύουν ὀμιλίες γυμνές βέβαια καὶ ἀσκέπαστες· ἀλλὰ δὲν ἐρυθριοῦν καγγάζουν μόνον. Καὶ μεταξῷ δυὸ καγγασμιῶν, πὺ φθάνουν μέχρις ἡμῶν, καὶ ἐνῶ ἐδίπλωνε τὸν «Νεολόγον», πὺ δὲν ἔβλεπε πλέον νὰ διαβάσῃ, μὺ ἐδίδαξεν ὁ φίλος μου νὰ πιστεύω ὅτι καὶ τοῦ φτωχοῦ δρόμου ὁ κόσμος, ὅπως ὁ ἄλλος, κρύπτει τὰ ἴδια ἐνστικτα τοῦ πρώτου κτήνους κάτω ἀπὸ τὸ ἴδιο δέρμα· ἢ μόνη διαφορὰ ἐγκτεται εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον σκεπάζουν ἢ ἐνδύουν αὐτὸ τὸ ἴδιον δέρμα». Τὸν διέκοψαν σπαρακτικαὶ φωναὶ προερχό-μεναι ἀπὸ ἓνα σωρὸν γάτες, πὺ ἐθλέπαμεν ἀντίχου ἐκεῖ στὰ κεραμίδια ἐπάνω· ἐγνώριζα ὅτι τρέφει ξε-χωριστὰς συμπαθείας πρὸς τὰ ἐλαστικά αὐτὰ τε-τράποδα, τὰ τὸσον ζωντανὰ σύμβολα τοῦ «αἰωνίου γυναικολογίου»· ἀλλὰ δὲν ἐνόησα διατί, μετὰ τινὰς στιγμᾶς, ἀπὺ ἐκόπασαν αἱ κραυγαὶ αἱ πρώται, μὺ εἶπεν θλιθερῶς κάπως καὶ περιλύπως· «μήπως δὲν ἀποδεικνύουν, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ θέλουν καὶ νὰ τὸ συλλογίζονται, ὅτι οἱ ἴδιαι ἀφορμῆς καὶ αἰτίαι ἔχουν τὰ ἴδια ἀποτελέσματα πάντοτε ;»

Ἡ νύχτα ἔπεφτε γρηγορότερα καὶ μάλις ἐβλέπα-μεν ἐξαφνιζόμενα ἓνα ἓνα, δυὸ δυὸ, πίσω ἀπὸ κἀτι κρημισμένους τοίχους καὶ χαλάσματα, τὰ συμπλέγ-ματα πὺ παρήλαυον πρὸ ὀλίγου ἔμπρός μας. Ὁ φίλος μου ἐσηκώθη, παραδόξως εὐθυμος. Μὲ ἔφερε μυστηριωδῶς ἔμπρός εἰς ἓνα μεγάλον ἄσπρον τοίχον καὶ ἐστάθη. Ἀναψεν ἔπειτα ἓνα κερνέο σπέρτο, με-

γάλο σὰν ἀγιοκέρι τῆς πεντάρας καὶ μὺ εἶπε νὰ διαβάσω. Ἐδιάβασα· μὲ κάρβουνο γραμμένα εἰς τὸν ἄσπρον τοίχον, τόσο μεγάλαι γράμματα :

— Ἀπαγορεύεται τὸ κόρτε καὶ τὰ ρέστα...

I.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Μιὰ σατιστικὴ διὰ τὴν γαλλικὴ Ἀκαδημία :

Ὅταν ἐλεγχοῦν οἱ ἀντικατασταταὶ τοῦ Ἀλεξάν-δρου Δουμά καὶ τοῦ Λέοντος Σεῦ ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀθανάτων ἀπὸ τὰ 1635 πὺ ἰδρυθῆ ἢ Ἀκαδη-μία θὰ ἀνέρχεται πὺ τετρακοσίους ἐνενηντα πέντε. Ἀναλογοῦν δηλ. δυὸ ἀκαδημαϊκοὶ τὸν χρόνο.

Ἀπὸ τοῦ ὅμως ὁ Ζολᾶ παρουσιάσθηκε διὰ πρώτη φορά διὰ τὴν ἔδρα τοῦ Ὠζιᾶ δηλ. τὴν 1. Μαΐου 1890, ἢ ἀναλογία ἤξησε. Ἐξελέγησαν τὸ ὅλον δε-καπέντε· δηλ. τρεῖς τὸν χρόνο.

Ὅσο ὅμως πᾶει καὶ ὁ Ζολᾶ κατορθώνει νὰ παίρ-νη περισσοτέρας ψήφους καὶ ἴσως μιὰ μέρα, ἀνέξκαλο-λουθῆ ἔτσι ν'αὐξάνη ἢ ἀναλογία, κατορθώσῃ καὶ αὐ-τὸς νὰ γίνη ἀθάνατος, ἀν δὲν πεθάνῃ ὡς τότε.

Καθὼς γράφουν τὰ γαλλικὰ φύλλα, ὁ τελευταῖος ἀκαδημαϊκὸς, ὁ Γάστων Παρί δὲν μοιάζει τὸν προη-γούμενο· δὲν εἶναι ἀπὸ κείνους πὺ μπαίνουν στὴν αἴθουσα τῶν ἀθανάτων κατὰ χάριν ἢ διὰ ποιὸς ξέρει τί λόγους. Τὴν θέσιν αὐτὴν τὴν κέρδισε μὲ τὸν κόπο του καὶ μπαίνει ὅχι σὰν ἄνθρωπος πὺ δέχεται μιὰ ἐνθάρρυνσιν ἢ μιὰ κολακεία ἀλλὰ πὺ παίρνει ἐκεῖνο πὺ τοῦ ἀνήκει. Ὅσοι διάβασαν, λείει τὸ ἴδιο φύλλο, τὰς μελέτας του γιὰ τὴ γαλλικὴ φιλολογία καὶ τὴν ποίησι τοῦ μεσαιῶνος καὶ ὅσοι ἀκολουθοῦν τὰς παραδόσεις του, θαυμάζουν τὴν ἐμβριθειά του, τὸ ἀσφαλές τῶν κρίσεών του καὶ τὴν τέχνη πὺ ἔχει νὰ μεταδίδῃ τὸσον εὐκόλα καὶ τὸσο καταληπτὰ τὰς λεπτοτέρας καὶ ὑψηλοτέρας ιδέας.

Στὰς συνδιαλέξεις του εἶναι μοναδικός. Αἱ φράσεις του, πὺ εἶναι τόσο περιεκτικαὶ καὶ βαθεῖαι, μοιάζουν κάποιες φορές σὰν παραδοξολογίες, ἀλλὰ παραδοξο-λογίες πὺ λένε πολλὰ μὲ λίγα λόγια. «Ἡ ἀπόλυτος τοῦ ἀληθοῦς λατρεία, λέγει ὁ Λεμέτρ, συνδέεται σ' αὐτὸν μὲ τὰ πιὸ ἔμορφα καὶ λεπτότερα ἀνθρώπινα αἰσθηήματα».

Μιὰ γνώμη τοῦ Παρί :

«Ἡ ἱστορία τῆς φιλολογίας ἐνός λαοῦ εἶναι ἢ ἱ-στορία τοῦ ἐθνικοῦ βίου καὶ ἰδιαίτερος τῆς ἐθνικῆς του συνειδήσεως».

Ὁ γνωστότατος ζωγράφος πὺ ἐφέτος πῆρε τὸ τιμητικὸν μετάλλιον τοῦ Σαλὸν τῶν Ἑλισίων, ὁ Βε-νικαμὶν Κωνσταν, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέχναις πὺ δοκίμασαν τὸ περισσύτερο τὴν εὐνοίαν τοῦ δη-

μοσίου. Μόλις περνᾷ τὰ πενήντα καὶ εἶναι ἀκόμη πολὺ ζωηρός.

Ἐκτός τῃς ἀθάνατες πινελιῆς του, πού κάθε τόσο, μὲ τὰ θαυμάσια του ἀνατολικῆς ὑποθέσεως ἔργα καὶ τὰ πορτρέτα, σὺν λαμπροῖς κομῆται περνοῦν στὸν ὀρίζοντα τῆς τέχνης, ἔχει καὶ πέννα ὄχι εὐκαταφρόνητη.

Ἔχει γράψει κρίσεις συντόμους διὰ μερικοὺς ζωγράφους ἐκ τῶν ὁποίων ἀποσπῶμεν μερικὰς :

«Ingres.— Μία ἀπὸ τῆς πειθὸ μεγάλης προσωπικότητος τῆς τέχνης μας. Ποτὲ τὸ γυμνὸ τῆς γυναικὸς σῶμα δὲν βρῆκε θαυμαστήν, ἀγνώτερον καὶ αἰσθηματικότερον. Τὰ ἐκ τοῦ φυσικοῦ ἔργα του εἰς τὰ ὁποῖα ἀποτυπᾷ πιστὰ ἐκεῖνο πού ἐβλεπε εἶναι πρώτης τάξεως ἀριστοτεχνήματα. Τὰ ἰχνογραφήματά του ἐκπλήττουν τοὺς καλλιτέχνους. Ἡ δὲ Στρατοική, ὁ Ἅγιος Συμφοριανός, τὸ Τάξιμο τοῦ Λουδοβίκου XIII, Ἡ εἰκὼν τοῦ Βερτώρ, ἡ Πηγὴ καὶ ἡ Ἀποθέωσις τοῦ Ὀμήρου ἀνεβίβασαν τὸν Ἰγγρ στὴν ἀνωτάτην βαθμίδα ἐν τῷ πνεύματι τῶν εἰδημόνων. Εἶναι ὅμως ἀλήθεια πῶς ἡ Ἀποθέωσις τοῦ Ὀμήρου, θὰ ἐκέρδιζε ἐκάτὸ τοῖς ἐκάτὸ ἂν δὲν ἦτο χρωματισμένη. Ἐν ἀπλοῦστατο σχεδιάσμα θὰ μὴς ἐδείκνυε ἐναργέστερα τὴν θαυμασίαν τέχνην πού διαλάμπει σ' αὐτὸ τὸ τόσο περιφρῶμο ἔργο.

«Κορώ.— Ὁ ἀπλοῦστερος, ὁ πιστότερος τῶν τοπογράφων καὶ ἐκεῖνος πού βαθύτερα ἀπ' ὅλους ἐνοιώσε στὴν ψυχὴ του τὴν τέχνην καὶ τὴν ποίησι. Ἡ φρίσις δὲν βρῆκε ποτὲ πιστότερον καὶ τρυφερότερον ἐραστή. Ἀπ' τὰ γλυκοχαράμματα ἦταν μέσα στὴ δρόσο καὶ παρεμύθιου τὸ ζῦπνημα τῆς γῆς. Ἀποτύπωνε στὸ πανί μὲ ἀμίμητη τέχνη, τὸ ἀνατοίχισμα τῶν δένδρων ἢ στὸν γλωμὸ οὐρανὸ τῆς κοκκινιάδες τῆς αὐγῆς.

Τὸ βράδυ ξαναχρῆγο καὶ ἡ φύσις ποτὲ σχεδὸν δὲν ἀποκοιμούντανε χωρὶς νὰ ἀποχαιρετήσῃ τελευταῖόν τὸν πολυφίλητό τῆς ζωγράφου. Καὶ ὅταν τὸ χρυσοφειγγᾶρι ἀνέβαινε στὸν ὀρίζοντα, τὸν εὕρισκε ἀκόμα κοντὰ στὴ λίμνη. Γι' αὐτὸ κι οἱ νεραῖδες πού τὸν καλογωνώριζαν ἄφηναν νὰ τῆς ζωγραφίξῃ καὶ οἱ σάτυροι δὲν τὸν σκιαζόνταν! Τέτοιοι ἦταν ὁ ἀπλὸς αὐτὸς Βιργίλιος, ὁ μέγας Κορώ, ὁ θεῖος Κορώ!»

Γ. Γ. Κάρ.

Ἄλλες οἱ ἀλήθειες εἶναι γιὰ νὰ ἀκούωνται ἀλλ' ὅλες δὲν εἶναι καὶ γιὰ νὰ λέγωνται.

Κα ΔΕΦΑΝ

Ἄλλοι ἀγαποῦν τὰ ζῶα, μόνον ὑπάρχουν καὶ κάποιοι πού δὲν ξέρουν ὅτι τ' ἀγαποῦν.

ΖΟΛΑ

Ἄλλο καλῦτερος τρόπος γιὰ νὰ γλυτώσῃ κανεὶς ἀπὸ ἓνα ἐχθρὸ εἶναι νὰ τὸν κάμῃ φίλο.

ΕΡΡΙΚΟΣ Δ΄

Ἄλλο καλὸς φίλος καὶ ἀριστος μουσικὸς Κίμων Μπελλας ἐκδίδει προσεχῶς ἐλληνικὸν μελοδραματικὸν ὑπὸ τὴν τίτλον :

Ἡ Γιαννοῦλα

ἢ ἡ παραμονὴ τῆς πρωτομαγιάς
(εἰς πράξεις πέπτε).

Μουσικὴ καὶ ποίησις τοῦ ἰδίου.

Παρχαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν ἀνκρωστῶν μας ἔλαβον ἀγγελίας νὰ τὰς ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς ἐχθότας ἡμῶν κ. κ. Κ. Ζιβίδη καὶ Σα ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορότερα.

Ἀπαντήσεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ 16 ἀριθμοῦ τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχοῦς».

16. Ἡ ἀκούσιος θυσία τοῦ ἑαυτοῦ του γιὰ μιὰ κακὴ συνεννόησι.

17. Ἡ πραγματικὴ ἀξία. . . ἀλλὰ καὶ ἡ στυγρὴ τῆχη.

18. Ἡ ἄφωτος ἐξομολόγησις περιπαθοῦς ἐρωτος.
X. A.

16. Ὅτι ἐκεῖνο πού δὲν τοῦ χρειάζεται εἰμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἀλλοῦ.

17. Πρῶτα τὸ μυαλὸ καὶ ἔπειτα αἱ περιστάσεις.

18. Ὁ τόπος τῆς πρώτης φωνῆς πού βγάζει ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἔρχεται στὸν κόσμον.

ΑΝΥΠΟΓΡΑΦΟΣ.

16. Ἐν πολέμῳ. Ὅτι θὰ φορευθῇ ἐκτιθέμενος ἀπροσνάλαιτως εἰς τὰ βλήματα τῶν ἐχθρῶν.

17. Ἐκεῖνο ὅπερ κάμνει τοὺς μεγάλους ἀνδρας εἶναι ἡ μεγαλοψυχία.

18. Τὸ νὰ βλέπω τὸ καλὸν νικώμενον ὑπὸ τοῦ κακοῦ.
ΠΕΤΡΟΣ Κ.

Ἀλληλογραφία.

66. α. β. ἐνταῦθα. — Τί ἀκατανόμαστον τόλμημα. Ἐγράψατε δρᾶμα μὲ τὰ σωστά σας; Διὰ τὴν θέσιν τοῦ δράματος, δὲν ξέρω τί νὰ σᾶς πῶ, ὅσον ὅμως διὰ τὴν ἰδιότητα σας θέσιν, ὡς δραματικοῦ συγγραφέως, καθόλου δὲν εἶνε εὐάρεστος. Καὶ τί πολλὴ ἐργασία. Ἄν θέλετε τὸ καλὸ σας, μὴν ἐπιχειρήσῃτε τέτοια φιλολογικὰ ἀστεῖα. Τὸ τραγουδάκι τῆς νεραϊδας δὲν εἶνε ἄσχημον τεχνικώτατον καὶ διαυγέστατον, μὰ ἡ ἰδέα πολὺ ἀναμασσημένη.

67. Καμελιαν, ἐνταῦθα. — Τὸ «σοννέτο» τῆς φίλης σας—ὅπως καὶ ἡ ἰδέα τὸ ὁμολογεῖτε—δὲν εἶνε δημοσιεύσιμον. Μὰ καὶ ἡ γλώσσα, τί τρομερὸν κατασκευάσμα! Εἰς μιάν στροφὴν, μοῦ ἐξέσχισαν ταυτιὰ πέντε (ἀρ. 5) ξένα λέξεις, μὲ καταλήξεις ἐλληνικάς. Πολὺ ἀπκτᾶται ἡ φίλη σας, ἂν νομίξῃ τὴν δημῶδη, λεξιλόγιον κακοήγων ξενικῶν λέξεων.

68. Μ.Κ. ἐνταῦθα. — Μὲ συνεκίνησε πολὺ τὸ ποιηματάκι σας, ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ. Ἐνῶ τὸ διάβαζα, μοῦ ἤλθε στὸ νοῦ, πῶς θὰ ἦτο καλλίτερον ἂν ὁ Δευκαλιὼν καὶ ἡ Πύρρα, ἄφιναν τῆς πέτρες, πέτρες.